

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOJE FINANSŲ MINISTERIJAI PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS LENTELĖ

Korupcijos rizikos analizės išvada nemokumo administratorių atrankos, paskyrimo ir jų veiklos priežiūros srityse (toliau – KRA išvada) ir pasiūlymai Lietuvos Respublikos finansų ministerijai (toliau – FM), Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – AVNT), Nacionalinei teismų administracijai (toliau – NTA) ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai pateikti STT 2024 m. sausio 10 d. raštu Nr. 4-01-317.

<i>Pateiktos pastabos</i>	<i>Pasiūlymai atsizvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
<i>Kritinės antikorupcinės pastabos</i>			
1.1 Nenuoseklus, dviprasmiškas nešališkumo ir nepriekaištingos reputacijos užtikrinimo skiriant administratorių ir jį atstatydinant nemokumo procesuose teisinis reguliavimas sudaro palankias sąlygas teismui arba kreditorių susirinkimui nemokumo procesui administruoti paskirti šališką ar nepriekaištingą reputaciją praradusį nemokumo administratorių, kuris nemokumo procese gali siekti ne viešojo, o savo privataus intereso nemokumo procese. Esant tik atsitiktinio administratoriaus šališkumo „aptikimo“ sąlygoms, nepakankamai užtikrinama, kad	2.1.1 Suvienodinti nepriekaištingos reputacijos ir nešališkumo reikalavimus skiriant nemokumo administratorių visose nemokumo bylose (išvados 5 skirsnio 1.1 punkte nurodyta pastaba);	2026-01-05 2025-12-10 LRV nutarimu Nr. 894 Juridinių asmenų nemokumo (toliau – JANĮ), Fizinių asmenų bankroto (toliau – FABĮ) ir lydimieji įstatymų projektai pateikti Seimui ¹ .	
	2.1.2. Užtikrinti, kad siūlomų paskirti nemokumo administratorių nešališkumas ir nepriekaištinga reputacija visuose nemokumo procesuose <i>ex ante</i> būtų tikrinama AVNIS (išvados 5 skirsnio 1.1 punkte nurodyta pastaba);		

¹ [894 Dėl Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo Nr. XIII-2221 pakeitimo įstatymo, Lie...](#)

<p>būtų paskirti ir nemokumo procesus vykdytų tik nešališki ar nepriekaištingą reputacija turintys nemokumo administratoriai (motyvai išdėstyti 3.1 skirsnyje).</p>	<p>2.4.1. Bendradarbiauti ir imtis teisėkūros iniciatyvų ar administracinių priemonių siekiant užtikrinti, kad teismai, kreditorių susirinkimas AVNIS arba naudojantis AVNIS ir LITEKO informacinių sistemų sąveika, pateiktų duomenis AVNT apie pareiškime dėl nemokumo bylos iškelimo nurodytus nemokaus JA ir FA kreditorius, skolininkus, nemokaus juridinio asmens vadovą, prieš skiriant nemokumo administratorių nemokumo byloje, siekiant, kad AVNT galėtų atlikti nemokumo administratoriaus <i>ex ante</i> atitiktį nustatytiems nepriekaištingos reputacijos ir nešališkumo reikalavimams nemokumo procesuose (išvados 5 skirsnio 1.1 punkte nurodyta pastaba</p>	<p>2026-01-05 2025-12-10 LRV nutarimu Nr. 894 JANĮ, FABĮ ir lydimieji įstatymų projektai pateikti Seimui.</p>	
---	--	--	--

<p>1.2. JANĮ ir FABĮ nustatyti per siauri nemokumo administratoriaus nešališkumo apribojimai skiriant nemokumo administratorius sudaro sąlygas nemokumo administratoriams nevaržomai teikti sutikimus-deklaracijas ir teismų būti paskirtiems administruoti nemokumo procesus būnant šališkais ir (ar) turinčiais privačių interesų nemokumo procese, didina korupcijos pasireiškimą tiek skiriant nemokumo administratorių, tiek jau paskirtų administratorių suinteresuotumą administruojant nemokumo procesus (motyvai išdėstyti 3.2 skirsnyje)</p>	<p>2.1.3. Praplėsti nemokumo administratorių nešališkumo apribojimus nemokumo bylose, nustatant draudimą nemokumo administratoriui būti paskirtam administruoti nemokumo procesą jei jis pats arba jo vadovų, buhalterių, darbuotojų, dalyvių, organų narių (taikoma JANA) sutuoktiniai ir asmenys su jais susiję artimos giminystės, svainystės, partnerystės, įmonių valdymo ar darbo ryšiais (taikoma JANA ir FANA) per paskutinius 3 metus iki nemokumo bylos iškėlimo buvo nemokaus JA, jo patronuojamos ar patronuojančios įmonės vadovai, valdymo organų nariai, buhalteriai ar susiję darbo ryšiais, nemokaus asmens kreditoriai ar skolininkai, turėjo bet kokį teisinį suinteresuotumą bylos baigtimi ar buvo nemokaus asmens turto pirkėjai arba atstovai (Išvados 5 skirsnio 1.2 punkte nurodyta pastaba);</p>	<p>2026-01-05 2025-12-10 LRV nutarimu Nr. 894 JANĮ, FABĮ ir lydimieji įstatymų projektai pateikti Seimui.</p>	
--	--	--	--

<p>1.5. AVNT nesuteikti įgaliojimai kontroliuoti ir prižiūrėti JANA darbo organizavimą, nors JANA darbo organizavimas yra susijęs su tinkamu JANA pareigų vykdymu ir nemokumo administratorių atrankos rodikliais, todėl tarnyba negali visapusiškai kontroliuoti galimo JANA manipuliavimo atranka ir FANA darbo santykių su JANA fiktyvumo rizikas ir jų valdyti (motyvai išdėstyti 3.4 skirsnyje).</p>	<p>2.1.4. Siekiant veiksmingesnės JANA manipuliavimo atranka ir FANA fiktyvių darbo santykių, su JANA, siekiant pagerinti JANA atrankos rodiklius, priežiūros ir kontrolės suteikti įgaliojimus AVNT nustatyti JANA darbo organizavimo reikalavimus, atlikti jų laikymosi priežiūrą ir kontrolę (Išvados 5 skirsnio 1.5 punkte nurodyta pastaba);</p>	<p>2026-01-05 2025-12-10 LRV nutarimu Nr. 894 JANĮ, FABĮ ir lydimieji įstatymų projektai pateikti Seimui.</p>	
<p>1.6. Ne visada atliekamas visų pareiškėjų skunduose nurodytų aplinkybių dėl galimo šališkumo nemokumo procese ar nemokumo administratoriaus suinteresuotumo bylos baigtimi aplinkybių patikrinimas, per trumpas pažeidimų senaties terminas, nustačius pažeidimus, nemokumo administratoriams taikomos nepakankamai paveikios poveikio priemonės, nagrinėjant pareiškėjų skunduose nurodytas aplinkybes, paaiškėjus Etikos kodekso, korupcinių ar kitų pažeidimų požymių, informacija ne visada perduodama NAR, STT, ar</p>	<p>2.1.5. Plėsti poveikio priemonių sąrašą ir nustatyti už reikšmingus nemokumo administratorių nemokumo procesą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus naujas poveikio priemones: 1) teisės administruoti vieną, 2) kelis administruojamus nemokumo procesus arba 3) terminuotą teisės administruoti visus būsimus nemokumo procesus apribojimą, 4) papildomų finansinių sankcijų (baudų) nemokumo administratoriams skyrimo sistemą (Išvados 5 skirsnio 1.6 punkte nurodyta pastaba).</p>	<p>2026-01-05 2025-12-10 LRV nutarimu Nr. 894 JANĮ, FABĮ ir lydimieji įstatymų projektai pateikti Seimui.</p>	

<p>kitoms kompetentingoms institucijoms, o paaiškėjus galimiems teisėkūros trūkumams, turintiems neigiamos įtakos korupcijai, nesiimama jų spręsti (motyvai išdėstyti 4.2 skirsnyje).</p>	<p>2.1.6. Nustatyti draudimą paskirtam nemokumo administratoriui pirkti paslaugas iš su jais, jų sutuoktiniais, partneriais (taikoma FANA), darbuotojais (taikoma JANA), dalyviais (taikoma JANA) artimos giminystės ar svainystės, darbo ar įmonių valdymo ryšiais susijusių asmenų, jeigu taip daroma arba gali būti padaryta žala kreditorių interesams nemokumo procese (Išvados 5 skirsnio 1.6 punkte nurodyta pastaba).</p>	<p>2026-01-05 2025-12-10 LRV nutarimu Nr. 894 JANĮ, FABĮ ir lydimieji įstatymų projektai pateikti Seimui.</p>	
	<p>2.1.7. Nustatyti nemokumo administratoriui reikalavimą suderinti taikos sutarties su nemokiu asmeniu ar jo dalyviais (skolininkais) sąlygas su nemokaus asmens kreditorių susirinkimu prieš ją teikiant tvirtinti teismui (Išvados 5 skirsnio 1.6 punkte nurodyta pastaba).</p>	<p>2026-01-05 2025-12-10 LRV nutarimu Nr. 894 JANĮ, FABĮ ir lydimieji įstatymų projektai pateikti Seimui.</p>	

	2.2. Koordinuoti NAR ir AVNT bendradarbiavimą tobulinant Etikos kodeksą siekiant išvengti AVNT ir NAR taikomų poveikio priemonių už tą patį pažeidimo dalyką (<i>non bis in idem</i>) dubliavimo (Išvados 5 skirsnio 1.6 punkte nurodyta pastaba).	2026-01-05 2025-11-04 įvyko NAR neeilinis visuotinis narių susirinkimas. Darbotvarkėje buvo įtrauktas klausimas dėl Nemokumo administratorių etikos kodekso naujos redakcijos tvirtinimo. Sprendimams priimti nepakako narių skaičiaus. 2025-12-01 įvyko pakartotinis NAR neeilinis visuotinis narių susirinkimas, tačiau jame nebuvo svarstomas Nemokumo administratorių etikos kodekso pakeitimo klausimas. Susirinkime kaip stebėtojas dalyvavo AVNT atstovas.	
1.7. Nepakankamai veiksminga AVNT vykdoma NAR priežiūra, silpnas AVNT ir NAR bendradarbiavimas tarpusavyje, atliekant kompleksinę nemokumo administratorių veiklos priežiūrą, per švelnios nuobaudos už Etikos kodekso reikalavimų pažeidimus bei retas jų taikymas, neatgraso ir sudaro itin palankias sąlygas nemokumo administratoriams veikti nesąžiningai ir šališkai nemokumo procesuose, nesilaikyti etikos reikalavimų ir išvengti už tai atsakomybės, o pareiškėjų skundai dėl nemokumo administratorių profesinės etikos pažeidimų <i>de facto</i> lieka neišnagrinėti (motyvai išdėstyti 4.4 skirsnyje).	2.1.8. Nustatyti AVNT pareigą atlikti NAR priežiūrą ir reglamentuoti AVNT atliekamos NAR priežiūros vykdymo tvarką, numatant NAR priežiūros periodiškumą ir procedūras (Išvados 5 skirsnio 1.7 punkte nurodyta pastaba);	2026-01-05 2025-12-10 LRV nutarimu Nr. 894 JANĮ, FABĮ ir lydimieji įstatymų projektai pateikti Seimui. JANĮ pakeitimu numatoma AVNT funkcija (ne teisė) vykdyti, kaip NAR atlieka jiems įstatymu pavestas funkcijas. AVNT patikslintą NAR deleguotų funkcijų tikrinimo tvarką planuoja patvirtinti 2026 m. pradžioje.	
	2.1.9. Nustatyti NAR finansines sankcijas už AVNT nurodymų nevykdymą (Išvados 5 skirsnio 1.7 punkte nurodyta pastaba)	2026-01-05 2025-12-10 LRV nutarimu Nr. 894 JANĮ, FABĮ ir lydimieji įstatymų projektai pateikti Seimui.	
	2.1.10. Įpareigoti AVNT rengti ir skelbti viešai apibendrintą AVNT ir NAR atliekamos kompleksinės nemokumo administratorių priežiūros metinę ataskaitą (Išvados 5 skirsnio 1.7 punkte nurodyta pastaba)	2026-01-05 2025-12-10 LRV nutarimu Nr. 894 JANĮ, FABĮ ir lydimieji įstatymų projektai pateikti Seimui.	

<p>1.7. Nepakankamai veiksminga AVNT vykdoma NAR priežiūra, silpnas AVNT ir NAR bendradarbiavimas tarpusavyje, atliekant kompleksinę nemokumo administratorių veiklos priežiūrą, per švelnios nuobaudos už Etikos kodekso reikalavimų pažeidimus bei retas jų taikymas, neatgraso ir sudaro itin palankias sąlygas nemokumo administratoriams veikti nesąžiningai ir šališkai nemokumo procesuose, nesilaikyti etikos reikalavimų ir išvengti už tai atsakomybės, o pareiškėjų skundai dėl nemokumo administratorių profesinės etikos pažeidimų <i>de facto</i> lieka neišnagrinėti (motyvai išdėstyti 4.4 skirsnyje).</p>	<p>2.3. Peržiūrėti NAR taikomų nuobaudų už Etikos kodekso pažeidimus sistemą ir įvertinti finansinių sankcijų (baudų) arba kitų administracinių nuobaudų, ribojančių teisę administruoti nemokumo procesus, nemokumo administratoriams taikymo galimybes (Išvados 5 skirsnio 1.7 punkte nurodyta pastaba)</p>	<p>2026-01-05 2025-12-10 LRV nutarimu Nr. 894 JANĮ, FABĮ ir lydymieji įstatymų projektai pateikti Seimui.</p>	
--	---	--	--